

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 140 000 medlemmer. Utdanningsforbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal avdeling for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen mv. Denne avdelingen heter Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS) og er lokalisert i Oslo med heltidstillitsvalgt ledelse samt et arbeidsutvalg på ytterligere 3 personer. Avdelingen har i dag ca. 13 000 medlemmer.

Kunnskapsdepartementet
Stortingsgt. 2
0158 Oslo

Vår dato: 01.05 2008

Høringssvar – NOU 2008:3 Sett under ett – Stjernø-utvalget

Høyere utdanning står ovenfor en rekke utfordringer frem mot 2025. Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS) ønsker med dette innspillet å peke på det PS mener er viktig for kvaliteten i våre utdanninger.

Vi utdanner oss på to arenaer, både på campus og i praksisfeltet, og vi setter stor pris på at utvalget har satt av så mye plass i sin rapport til profesjonsutdanningene og utfordringene knyttet til praksisfeltet.

PS mener at høyere utdanning i Norge er et statlig ansvar. Et statlig ansvar for høyere utdanning fordrer lik rett til utdanning. Prinsippet om lik rett til utdanning krever at staten legger til rette for at høyere utdanning skal være gratis for studentene. Gratisprinsippet for høyere utdanning skal være lovfestet og skal ikke utfordres. Siden våre utdanninger skjer på flere arenaer er det derfor staten sitt ansvar å sikre at gratisprinsippet er gjeldende i alle utdanninger.

PS har valgt å ikke kommentere utvalgets forslag kapittel for kapittel. Vi ønsker å presentere det vi mener er viktige prinsipper for både organisering og finansiering av UH-sektoren. PS hovedansvarliggende er å være med på å skape gode lærer og pedagogutdanninger.

Organisering av UH-sektoren

PS mener utvalget har løftet frem viktige problemstillinger innenfor organiseringen av høyere utdanning i Norge. Vi deler utvalgets bekymring over kvaliteten ved enkelte studiesteder, samtidig er vi bekymret over universitetsjaget i sektoren, og mener at den statlige styrte UH-sektoren i må dra i en felles retning. Vi ønsker et konkurransedyktig utdanningssystem, og vi mener at den konkurransen som er mellom de ulike institusjonene i Norge ikke er hensiktsmessig slik den foregår i dag.

Utvalgets forslag til organisering av UH-sektoren i Norge er av en slik omfattende art at PS mener at det er for tidlig å si om sammenslåing nødvendigvis vil løse

problemene. En fusjonering til åtte-ti store utdanningsinstitusjoner, slik Stjernø-utvalget foreslår, kan gjøre like mye skade som godt for det samlede høyere utdanningstilbudet i Norge. Institusjonene melder om at dagens finansieringssystem ikke legger til rette for samarbeid. PS ønsker at Kunnskapsdepartementet utreder og prøver hvilke muligheter som fins for bedre samarbeid i sektoren. PS mener at ved endringer i den nasjonale strukturen og ressurstildelingen innen høyere utdanning, er det viktig å betrakte konsekvenser og erfaringer fra lignende nasjonale strukturreformer. Samtidig er det viktig at departementet også stiller krav til tettere samarbeid mellom både institusjoner og fagmiljøer. PS mener at målet må være sikre tilstrekkelig sterke og gode fagmiljøer som evner å videreutvikle seg selv og fagene ved alle utdanningsinstitusjonene. Et sterkt fagmiljø kan ikke måles kun i størrelse.

PS ser med alvor på urbaniserings- og sentraliseringsprosessene og mener at utdannings- og velferdstilbud i distriktene må bevares og styrkes. Dette krever en tydelig politikk, finansiering og gjerne insentiver i motsatt retning av den demografiske utviklingen. Både studenter og ansatte/arbeidssøkere må ha et faglig godt og attraktivt tilbud i distriktene.

Rektor skal være institusjonens øverste leder og styreleder, videre skal hele institusjonsstyret velges av studentene og ansatte ved institusjonen.

Det lokale og nasjonale særpreget i høyere utdanning skal kunne ivaretas, såfremt det ikke går ut over kvaliteten og studentmobiliteten.

PS mener at organiseringen av UH-sektoren mål sikre et godt faglig tilbud, både på grunnutdanning, etter- og videreutdanning uavhengig av geografisk beliggenhet. Slik kan vi møte gode faglige miljøer i vår fremtidige yrkesutøvelse.

Utdanningsinstitusjonene i framtidens UH-sektor må legge til rette for kvalitetssikrede og akkrediterte desentraliserte studier. Dersom det benyttes IKT-baserte studier, skal også disse akkrediteres og kvalitetssikres.

PS er positive til utvalgets fokus på økt samarbeid mellom institusjonene. PS mener at dette samarbeidet skal være forankret i fagmiljøene ved institusjonene, og samarbeidet skal være begrunnet i styrkning av fag- og studiemiljø. PS mener at for å få til dette er man avhengig av en finansieringsmodell som fremmer dette institusjonelle samarbeidet. PS mener at den statlige finansieringen av høyere utdanning skal sette kvalitet høyere enn økonomisk effektivitet. Institusjonene skal sikres en forutsigbar økonomi, og ha tryggheten til å kunne gjennomføre lovpålagte oppgaver, som skikkethetsvurdering, uten å risikere økonomiske tap.

PS mener at redusert konkurranse- og resultatbasert finansiering, samt økt og mer gjennomsliktig basisfinansiering er avgjørende i den nasjonale samhandlingen omkring utviklingen av høyere utdanning i Norge.

Studentmobiliteten må være høy i framtidens høyere utdanning.

Strukturen i høyere utdanning i framtida skal legge til rette for lokalt demokrati og studentmedvirkning i beslutningsprosesser.

Lærer og pedagogutdanninger

PS ønsker en profesjonsbasert akademisering av lærerutdanningene som innebærer at de blir baserte på forsknings- og utviklingsarbeid, noe som vil gi studentene bedre kompetanse på dette feltet. Ansvarsfordeling og samarbeid mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon må avklares og tydeliggjøres for å skape bedre lærerutdanninger. Samtidig må sammenhengen mellom praksis og teori være gjennomgående. Et program for kompetanseheving av lærerutdannere er nødvendig!

PS mener at det skal gis nasjonale rammeplaner som sikrer lik arbeidsmengde og høy kvalitet i de ulike profesjonsutdanningene. Profesjonen skal være delaktig i utarbeidelsen av disse. Det må eksistere et nasjonalt organ som kan etterprøve kvaliteten ved den enkelte institusjons utdanningstilbud og praksis.

Det må gjennomføres tiltak som sikrer at pedagogisk rettede utdanninger får anerkjennelse internasjonalt som høyere utdanning.

Sentere for fremragende profesjon og Sentre for fremragende undervisning er et tiltak som må prøves ut og evalueres.

Dette er de kommentarene PS har til utvalgets forslag. Behandlingen av utvalgets forslag har vært igjennom en omstendelig prosess i organisasjonen, og disse punktene ble vedtatt av landsmøtet 2008.

For Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet

Trine Berg Jacobsen
Leder